

droomtekst

Ik loop, met mijn dochter, ze is twee jaar oud, in een uit bamboe gevlochten mandje op de rug, over een smalle betonstrook zonder borstwering aan de rand van een reusachtig waterbekken. Rechts of links van mij, al naar gelang de richting van mijn rondgang, mijn enige keuzemogelijkheid, een niet te beklimmen hoge wand, ook van beton. De wand is niet onderbroken, geen klim uit het bekken mogelijk, een raadsel hoe wij d'r in zijn geraakt, m'n kind op m'n rug en de richel zo smal, dat mijn rechter- of linkerschouder langs het beton schuurt wanneer mijn pas uit angst voor het water, dat geen zichtbare grond toont, onzeker wordt. Bij elke verandering van richting, ik weet niet hoeveel ronden, doelloos heen en weer, ik al heb afgelegd, wanneer ik mijn vingernagels in het beton sla om mij met het wiebelende bamboemandje op mijn rug, waarin mijn dochter zich roert, in evenwicht te houden, valt mijn blik op een muur van mist, die onze krater insluit en de buitenwereld aan mijn zicht onttrekt.

Waarom blijf ik niet staan, in plaats van mijn benen te vermoeien. Waarom ga ik niet zitten, om uit te rusten, het mandje in mijn schoot en in mijn armen. Waarom leg ik mij niet neer om een beetje te slapen, het mandje op mijn borst. Mijn rustige slaapadem, die mijn borstkas doet rijzen en dalen, zou het kind in slaap kunnen wiegen. Ik mag niet blijven staan, moe als ik ben, of gaan zitten, om uit te rusten. Ik mag niet slapen. Ik zou in het water wakker kunnen worden, het mandje naast mij met het misschien al verdronken kind. Hulpeloos, ook uit het water leiden geen trappen omhoog.

Bij de volgende verandering van richting een hartslag lang de waanzinnige hoop: als ik lang genoeg op dezelfde plaats met mijn vingers in het beton graaf – de nagels blijven groeien, het beton niet meer – zullen met de jaren treden ontstaan, begaanbaar, hoewel gevaarlijk, maar wat is de dood naast het gevaar. Op de jongste dag misschien, antwoordt honend mijn verstand, die zoals iedereen weet, omdat de langste nacht hem voorafgaat, de kortste zal zijn, onontkoombaar.

Ineens scheurt voor mijn ogen de mistwand open en maakt zo het zicht

vrij op een appartementsgebouw, dat eenzaam in het vlakke landschap staat. Twintig verdiepingen, waarin mensen wemelen, achter ramen zonder gordijnen, op balkons en terrassen, op het platte dak. Het vermoeden, of is het al een zekerheid, dat ik aan dit leven niet meer zal deelnemen, respectievelijk de verscheurende smart, waarmee mijn slaapzuchtige lichaam deze zekerheid opneemt, drijft mij tot de volgende zinloze ronde rond het zwarte water, dat geen grond ver-raadt.

Terwijl ik loop kijk ik achterom en zie op de twaalfde of dertiende verdieping van het eenzame appartementsgebouw, op een terras, onder een zonnescherm, in een ligstoel een man sterven. De man is dik, het sterven begint met het openrijten van zijn hemd. Waarschijnlijk vliegen de knopen in 't rond. Ik kan het vanuit de verte niet zien. Ik observeer zijn convulsieve bewegingen, die vertrekend van de borst allengs het hele lichaam te pakken krijgen. Ik heb nog nooit een mens zien sterven, mijn nieuwsgierigheid is onverzadigbaar, de moeheid, die minzaam op hem neerdaalt als een grote vogel en zijn bewegingen vertraagt, zijn lichaam alleen nog een oneffenheid van de grond, door een lichte aardbeving bewogen, tot hij tot rust komt in overeenstemming met de wetten van de zwaartekracht, wat wij gewend zijn dood te noemen.

Mijn te lange blik op de stervende in de ligstoel moet mijn stappen in de war hebben gebracht, 'k ben in het grondeloze water gestort als door een filmcut, 'k zie bij het opduiken met opluchting dat het bamboemandje met mijn dochter schuin boven mij op de betonnen richel staat en met angst dat ze probeert uit het mandje te kruipen, haar ogen op mij gericht, die het water niet uit kan, de betonnen richel te hoog, **BLIJF WEG VAN MIJ DIE JE NIET KAN HELPEN** mijn enige gedachte, terwijl haar dwingend vertrouwende blik mij, hulpeloze zwemmer, het hart verscheurt.

Heiner Müller

(1995)*

* vertaling Sam Bogaerts